

klice in kraj, kjer biva. Minister pregleda pravila ter izda odlok, ki se objavi v »Službenih novinah« v Beogradu, da je ustanovitev stranke dovoljena. Nato se lahko začenja z nabiranjem in vpisovanjem članov, ki jih mora biti v vsakem srezu države najmanj 60, kateri morajo za to dati svobodno pismo izjavo. Okrajev v državi je 353, torej 353 krat 60 je 21.800. Ko bo vsaj 21.800 članov nabranih, pošljejo ustanovitelji seznam teh članov notranjemu ministru, ki bo v roku dveh mesecev izdal končni odlok, ali dovolj obstoj politične stranke in njeno delovanje ali ne. Tudi ta odlok se objavi v »Službenih novinah.«

Zbori, shodi in sestanki.

Zbori (shodi) so javni sestanki, bodisi pod milim nebom, bodisi na drugem javnem kraju. Sestanki pa so pomenki osebno povabljenih ljudi v zaprtem prostoru. Zbor ali sestanek je treba prijaviti najmanj 48 ur, preden se vrši, pristojni upravni oblasti 1. stopnje. Prijava mora podpisati vsaj eden sklicatelj. O prijavi izda oblast potrdilo, ako sklicatelj to zahteva. Oblast lahko prepove shod ali sestanek, to prepoved mora sporočiti najdalje 24 ur pred časom napovedanega zbora. Ako se v tem času ne dostavi prepoved sklicatelju, se shod ali sestanek lahko vrši. Za shode pod milim nebom je potrebno posebno dovoljenje upravne oblasti 1. stopnje, ki ga mora izdati najmanj 24 ur pred časom napovedanega shoda. Ako dovoljenje ni bilo izdano v tem roku, se smatra, da shod ni dovoljen. Oblast pošlje na vsak shod ali sestanek svojega zastopnika. Kar se tiče političnih shodov, oziroma sestankov, je za nje potrebno predhodno dovoljenje upravne oblasti 1. stopnje. Sklicatelji morajo predložiti prijavo najkasneje 3 dni pred shodom. Ako oblast najdalje do 24 ur pred shodom ali sestankom ne izda dovoljenja, se smatra, da je bil shod prepovedan. Izvzete so iz te določbe politične stranke, ki obstajajo in delujejo v smislu tega zakona; one smejo imeti shode pod milim nebom in na drugih javnih krajih, brez predhodnega dovoljenja oblasti. Vendar so sklicatelji dolžni o takem shodu (sestanku, predavanju) predložiti 24 ur prej pismo prijavo oblastvom, ki morajo o tem izdati pismo potrdilo. Pod določbo tega zakona ne spadajo cerkev, shodi, obhodi, procesije in sprevidi. Kdor prekrši določbe tega zakona, se kaznuje z zaporom do 30 dni ali z denarno kaznijo do 5000 Din ali z obema kaznima. Te kazni izda upravna oblast 1. stopnje, dovoljen pa je priziv na upravno oblast 2. stopnje v 15. dneh po dostavi obsodbe.

*

Opica kot strašilo.

Vlomilci in gorila.

V Edinburgu na Angleškem je zašel v roke policije na izreden način vlomilec, katerega je oblast že dolgo zasledovala.

V vili naravoslovca Robinzona Felboure so slišali naenkrat ob drugi uri v noči pretresljive klice na pomoč. Preplašeni so skočili iz postelj prebivalci vile: g. Felbourne, njegova žena in obe služkinji ter so stekli v sobo, odkoder so odmevali obupni klici. Na hodniku v kotu so zadeli na skritega moškega, ki se je tresel na celem telesu. Ko ga je pozval gospodar vile z revolverjem v roki na odgovor, je priznal, da je vlomil v vilo. V sobi pa, v katero se je bil priplazil, je zadel z vlomilsko svetilko

v roki na strahotno prikazen. Zagnati se je hotel vanj kosmati peklensček z odprtim žrelom in z zobmi roparske zveri. V strahu mu je padla iz rok svetilka, začel je kričati iz polnega grla in se zatekel v ta kot.

Policija, ki je bila medtem obveščena po služabnicah, je prijela vlomilca. Varnostna oblast je zadela na dober plen. Izkazalo se je, da gre za dolgo iskanega večkratnega zločinca Jima Frownerja, ki je imel na vesti več nego trideset težkih vlomilskih tatvin.

Kosmatil zlodej je bila orjaška nagačena opica gorila, ki je stala v kotu so-be naravoslovca.

Opica strah prekooceanskega parnika.

Celih 10 dni je vznemirjala opica posadko prekooceanskega parnika »Majestic« na vožnji iz Newyorka v Southampton. Opica se je bila prikradla na krov ladje in se je spretno skrila do odhoda. Lepega dne se je nenadoma pojavila na poveljniškem mostu, izginila z bliskovito naglico in so jo videli zopet v oficirski obednici. Mornarji so zaman lovili in preganjali zver, ki se je skrivala od kabine do kabine. Opica je uprizarjala povsod opustošenja, ker je razbijala predmete, na katere je slučajno naletela in si prisvojila živila. Med celo prevožnjo je trajal lov. Malo pred izkrcanjem na Angleškem so zalotili drznico v trenutku, ko je zobala grozdje v kapitanovi kabini.

Častnik je vstopil, ko si je poprej zavaroval obraz z masko iz žice in roke z debelimi rokavicami. Posrečilo se mu je, da je ujel kradljivko, čeravno se je besno branila. Pri borbi je razmesarila opica oficirju roke kljub rokavicam.

*

Razvanje pri Mariboru. V nedeljo smo obhajali običajno Mihaelovo nedeljo ali žegnana je pri naši podružnici sv. Mihaela. — V volilni imenik je vpisanih v tukajšnji občini 186 volilcev. — Z redom sv. Save V. razreda je bil odlikovan tukajšnji šolski upravitelj g. Stjanec Ljudevit. — Javna električna razsvetljava je že nekaj časa ukinjena, ker je mestno električno podjetje v Mariboru ustavilo električni tok. V ta svojevrsten spor med občino Razvanje in mariborskim električnim podjetjem bo vsekakor mogla poseči politična oblast in napraviti red. — Del občine Spodnje Dobračve je še vedno brez poštne zveze, oziroma dostavljanja pošte. Saj so stanovalec Spodnje Dobračve tudi naši državljani, naj bi se torej tudi njim pošta dostavljala.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzročil naravna »Franz Josefova grenčica« odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah

Št. Peter pri Mariboru. Sentspeterska občina ima 383 volilcev. Volilni imenik je razporejen na vpogled v občinski pisarni. — Pretečeno sredo je bila pokopana mlada žena in mati Teršavec Ana. Zapušča moža in dvoje majhnih otrok. Naj v miru počiva! — Prihodnje nedeljo po večericah imajo fantje, člani fantovskega krožka običajen mesečni sestanek z zanimivim predavanjem. — Neugodno deževno vreme nas zelo moti, tako da smo z delom precej zaostali. Vpliv slabega vremena se pozna tudi v vinogradih. Vinska kapljica ne bo takšna kot se je pričakovalo, če ne bo skoraj toplejšega in solčnega vremena.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Proslava 300-letnice početka božje poti pri Sv. Trojici v Slov. goricah se je s slovesno tridnevno pretekli teden, v petek, soboto in nedeljo (kvartno) sijajno izvršila. Vreme je bilo ugodno. Ni čuda, da je od blizu in daleč vse mlado in staro hitelo v središče Slovenskih goric k Sv. Trojici. Najmanj 10.000 romarjev, posamič in v procesijah se je udeležilo te izredne proslave. Obhajanih je bilo do 4000. 26 duhovnikov in 6 bogoslovcev se je udeležilo te slavnosti. Slavnostni govori so seznanili verne poslušalce z zanimivo zgodovino svetotrojiške božje poti ter jih navdušili k še večjemu zupanju do milostne čudodelne podobe presv. Trojice in k večji ljubezni in spoštovanju do njenega svetišča. Bilo je osere govovor. Spored je bil sledeči: 1. Pomen tridnevnice in 300letnice početka svetotrojiške božje poti za verno ljudstvo. (Govornik p. Ernest Jenko, župnijski upravitelj cerkve.) 2. Zgodovina božjepotne cerkve sv. Trojice in kaj nas uči. (Govornik g. Fr. Gomilšek, dekan.) 3. Velikost je bilo zaupanje naših prednikov v pomoč sv. Trojice (zaobljubljene slike za velikim oltarjem), zaupajmo tudi mi v njo. (Govornik g. Jakob Sajovic, Sv. Lenart.) 4. Razna romanja v teku let k sv. Trojici, kakšno mora biti romanje, da je zveličavno. (Govornik p. Ladislav Pintar iz Maribora.) 5. Cerkev sv. Trojice je tudi Marijino svetišče (najmanj 20 slik ter kipov), kdor časti in ljubi sv. Trojico, ta mora ljubiti in častiti tudi Marijo Devico (Gov. p. Dominik Nabernik, Maribor.) 6. Redovniki sv. Avguština in njih zasluge za cerkev sv. Trojice; redovniki sv. Frančiška in njih delo za ohranitev in razvoj božje poti. (Govornik g. Fr. Gomilšek.) 7. Cerkev sv. Trojice je tudi svetišče svetnikov, ki se častijo v tej cerkvi, najmanj 77 podob in kipov. (Govornik p. Ernest Jenko.) 8. Kakšne nauke nam daje čudodelna podoba sv. Trojice v glavnem oltarju? (Govornik presviti g. pomožni škof dr. Ivan Tomažič iz Maribora.) — V soboto popoldne se je pripeljal k proslavi presviti g. pomožni škof dr. Ivan Tomažič iz Maribora. Po običajno slovesnem sprejemu je bila v nabito polni cerkvi pridiga, nato pa je imel Presviti slovesne pete litanije. Po litanijah, v mraku že, se je razvila po trgu mogočna rimska procesija z lučkami, katere so je udeležil tudi presviti g. škof z asistenco. Pogled na morje lučic in mogočni odmev navdušenega petja iz tisočerihih grl je marsikoga ganil do solz. — V nedeljo popoldne je bil sklep tridnevnice. Ob pol desetih je imel Presviti pridigo in slovesno škofovsko sv. mašo, pri kateri je pel domači cerkveni pevski zbor. Po sv. maši je Presviti podelil vsem udeležencem papežev blagoslov. Z zahvalno pesmijo in zakramentalnim blagoslovom se je proslava 300letnice zaključila. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tej izredni, tako sijajno uspeli proslavi, hodi izrečena tukaj javna zahvala! Sv. Trojica jim hodi plačnica!

Ptuj. Sv. Peter in Pavel. Lansko leto se je na naši župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla popravilo lepo baročno pročelje, ki je tako prenovljeno kras našega mesta. A tudi notranjščina je klicala po skrbni roki, ki bi jo popravila. Stene so bile zelo vlažne, slikarija cerkve slaba, altarji zelo neokusno barvani. Letos so se oo. minoriti ločili tega težavnega dela, zaupajoč na pomoč od zgoraj in na radodarnost svojih faranov. In sedaj se že dela celo poletje, da se dostojno okraši hram Gospodov. Vlažni deli sten so se odbili, izolirali z mastikom in zopet ometali. Cela cerkev se je nato nanovo preslikala. Strop je barvan v treh lepo se ujemajočih barvah brez vsakih okraskov; robovi reber v ladji so pozlačeni, cerkev tako slikana je zelo lepa, snažna ter napravi na vsakega zelo ugoden utis. Posebno se odlikuje kapela sv. Antona z bogatimi okraski in razsvetljavo. Pri altarjih in prižnici se odkriva po navodilih g. konzervatorja dr. Fran Steleta iz Ljubljane prvotna marmorizacija, ki je več stolet stara, a še zelo dobro ohranjena. Gospod Zoratti dela s svojimi delavci že skoro dva meseca na velikem oltarju, ko bo končan, bo res lep kinč cerkve. Cerkev dobi nove umetne slike križevega pota, novo obhajilno mizo, novo električno napeljavno in nova glavna vrata. Pri popraviljanju cerkve se je našlo več starih slik-fresk zgodovinske vrednosti. Znamenita je posebno ona pri levem oltarju sv. Frančiška, ki jo je odkril g. dr. Stele. Slika predstavlja Kristusa Kralja, ki datira iz prve polovice XIII. stoletja; je to ena najstarejših slik Slovenije. — Na praznik sv. Frančiška v nedeljo dne 4. oktobra, bode slovesna blagoslovitev prenovljenega velikega altarja. Ob 6. uri zjutraj bo prva sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Ob devetih blagoslov altarja in pontifikalna sv. maša, katero opravi mil. g. dr. Žagar, prošt ptujski; slavnostni govor bode ob tej priliki imel naš rojak g. svetnik Franc Gomilšek. — Ker so s popraviljanjem cerkve združeni veliki stroški, priredi ta dan odbor za popravilo cerkve ob treh popoldne veliko tombolo. 1 tablica stane samo 2 Din, a dobitki so zares bogati. K lepi slovesnosti vabimo vse od bližu in daleč.

Beograd. Našim prijateljem! Po 6. januarju 1929 so vse politične slobode odpravljene. Vse politične stranke so prepovedane, njihovi arhivi zapečateni in njihova imovina sekvestrirana. Tudi po proglasitvi ustave od 3. sept. t. l. se to stanje v bistvu ni nič spremenilo. Vsi tozadevni zakoni in vse naredbe iz režima od 6. januarja so ostale v veljavi. Nato je proglašen volilni zakon in zakon o društvih, zborih in sestankih. Duh sam, kakor tudi vse odredbe teh zakonov dovolj jasno pričajo, da pri veljavnosti takih zakonov pri volitvah narodnih poslancev prave želje in pravo razpoloženje naroda ne more priti do veljave. Posledica tega bo, da v narodnem predstavnstvu ne bo zastopana prava volja naroda. Na ta način je izključeno sodelovanje najširših narodnih slojev in zdrav naslon na vse narodne sile, ki bi bile v stanju, z uspehom boriti se danes s tako težkimi gospodarskimi, socialnimi in finančnimi vprašanji. Tako je nam onemogočeno, udeležiti se predstojećih volitev v narodno predstavnstvo, o čemer obveščamo svoje prijatelje. A. M. Stanojevič s. r. Dr. A. Korošec s. r. Jov. M. Jovanović s. r. Ljuba Davidović s. r. Dr. M. Spaho s. r. — P. S. Seljačko-demokratska koalicija pod načelstvom gg. dr. Vladka Mačeka in Svetozara Pribičevića se predstojećih volitev ravno tako ne bo udeležila iz razlogov, ki jih bo sama

Za čiščenje krvi
Proti slabi prebavi želodca in čreves
izvrstno deluje

Planinka zdravilni čaj

Dobi se v vseh lekarnah, zahtevajte pa izrecno PLANINKA ČAJ — BAHOVEC v zaprtih in plombiranih paketih in z napisom proizvajalca:

Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

objavila. — Te dni pobira po Mariboru zaštopnica slovenskih beograjskih služkinj prispevke za služkinjski dom v Beogradu. Nabiranje toplo priporočamo!

Makole. Žalostno so zapeli zvonovi dne 3. t. m. in nam naznanili tužno vest, da naše priljubljene Kristine ni več med živimi. V najlepšem cvetu mladosti, komaj v 24. letu, ji je kruta jetika pretrgala nit življenja. Kako so jo vsi spoštovali in ljubili, se je pokazalo na njeni zadnji poti, ko smo jo spremljali k večnemu počitku.

Ponikva ob južni žel. V nedeljo dne 4. oktobra bomo na slovesen način otvorili nov posojilniški dom. 25 let uspešnega dela v podvig domačega gospodarstva je rodilo misel zgraditi si lasten dom, ki naj po svojem namenu nudi čim varnejše jamstvo svojim vlagateljem. V načrtu je tudi prizidek društvene dvorane, ki je našemu kraju živa potreba. Upajmo, da dosežemo vsaj prihodnje leto tudi to. Otvoritvi sami, ki bo v nedeljo popoldne po večernicah, naj bi prisostvovali poleg bivših tajnikov in drugih funkcionarjev v obilnem številu tudi Ponkovičani. Ob tej priliki nas poseti odposlanec Zadrugne zveze iz Ljubljane, ki bo imel primeren nagovor. Pevski zbor pod spretnim vodstvom Petra Hlasteca pa nam bo zapel par mičnih pesmi. Po otvoritvi pa priredi domače gasilno društvo, ki je tokrat gost posojilniških prostorov, veliko ljudsko vinsko trgatve z najrazličnejšim zabavnim sporedom. Izborna vinska kapljica naših posojilniških mož naj vzbudi v vseh prisotnih obilo dobre volje in poštenega razvedrila.

Vojnik z okolico. Meščanska šola v Vojniku priredi zimski izobraževalni tečaj al pouk za odrasle moške in ženske od 18. leta nadalje. Obravnavalo se bo le to, za kar se bodo obiskovalci sami odločili in zanimali in kar ima zvezo s praktičnim življenjem. N. pr.: Iz računstva odstotni računi v poslovnem prometu, o denarju, knjigovodstvu, obrestni računi. Iz geometrije merjenje raznih likov, načrtovanje in računanje zemljiških parcel, zemljiška knjiga, merila, merjenje lesa in drugih prostornin ter ploščin. Iz slovenščine pravilno pisanje raznih prošenj in vlog na razna oblastva, pošto itd. Slično iz srbohrvaščine. Iz nemškega jezika pravilno pisanje in govor. Iz prirodopisja spoznavanje raznih rastlin in živali z ozirom na njih korist in škodo. Iz ke-

mije in fizike kar ima zvezo s kmetijstvom in obrtjo. Iz higijene važne stvari iz osebne in socialne higijene, prva pomoč v nezgodah. Gospodinjstvo se bo na željo odraslih deklet predavavalo, kar jih zanima kot bodoče žene, matere in gospodinje in sicer ločeno v posebni uri. Začetek tečaja bo v nedeljo dne 11. oktobra ob osmih zjutraj v meščanski šoli, pa le samo, če se prijavi najmanj 10 obiskovalk. Ta dan se določijo vse podrobnosti: prihod in ure k tečaju, snov itd. Posecanje pouka je neobvezno in brezplačno, vabljeni so vsi, ki se zanimajo za nadaljno naobrazbo. Prijave se sprejemajo v meščanski šoli. Udeleženci so lahko iz Vojnika in iz sosednjih vasi.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Zadnje nedeljo so se fantje zbrali na vinočoču pri g. Mihaelu Plemenitašu pod Bočem. Sprli so se in se precej nabili. Vse to se je zgodilo v sobi, zato trpi lastnik precejšnjo škodo. Ker pa je ta posestnik miroljuben mož, je vinočoč takoj ustavil. — Živina in svinje tukaj, kakor najbrž povsod drugod, nima nobene prave cene. Mesto, da bi posestniki mesarjem prodajali svojo živino pod ceno, jo sami doma zakoljejo in meso prodajajo. Meso se mora seveda prodajati nekaj nižje kot pri mesarjih. Lastniki te živine pa vendar dobijo za meso večje zneske kot bi dobili za živo živino. — Minuli teden se je tukaj precej tržilo z jabolki, ki jih je letos tukaj veliko. Vsi pa tožijo radi cene. Prodajala so se jabolka, lepa obrana, komaj po Din 1 do 1.75 za 1 kg.

*

Vprašanja in odgovori.

K. J. v M.

Ali izročajo vojaške državne kobile kmetom v uporabo, vzdrževanje in pleme in kam je vložiti prošnjo?

Odgovor:

Obrnite se najprvo po informacije za pogoje na vojaško komando v Slov. Bistrici. Če vam bodo pogoji ugajali, tedaj šele vložite prošnjo.

J. Š. v L.

Meja mojega posestva ni pravilna po mapi Davjset let že imam posestvo na mojo škodo prikrajšano. Ali se mora držati meja kakor je v mapi?

Odgovor:

Meja, kakor je v mapi, drži, samo za slučaj, da je kdo drugi v dobri veri užival posest nad 30 let, jo je priposestvoval. Ako je vaš prednik bil tudi že vsaj 10 let prikrajšan, bo tako ostalo.

I. M. v V.

Jaz sem posadil ob okrajni cesti na svoji zemlji leta 1898 jablane. Za to sem plačeval malo letno odškodnino. Z odlokom gradbene sekcije v Varaždinu pa se mi je leta 1926 dalo uživanje teh jablan brezplačno. Sedanja banska uprava pa mi je vse ukinila. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Vi imate gotovo kako potrdilo, da pod temi pogoji drevje nasadite. Banska uprava ima pravico sicer nekaj sveta poleg ceste odvzeti za cesto, toda glede dreves, če so vaša last, mora pustiti jih posekati, plačati ali pa jih odkupiti. Vse je odvisno od prve pogodbe, ki bo gotovo kje v aktu iz leta 1926 v Varaždinu.

J. H., gost. v Z.

Nikjer še nisem bral, ali si ga bodo volilci na dan volitve v moji hiši lahko kaj privoščili?